

נתוח הפרוסטט לחולה בעצירת השתן

שאלה:

"היות וגם שבילי הזרע, היוצאים מהביצים לתוך הגוף, עוברים בפרוסטט, וכדי למנוע זהום כללי בגוף, שיכול להביא לסכנת נפש, נוהגים כמעט כל הרופאים לנתק שבילי הזרע והמנותח נעשה ע"י כך עקר, והשאלה אם לא נקרא פצוע - דכא וחייב להתגרש מאשתו" (מדין התורה: "לא יבוא פצוע דכא וכרות שפכה בקהל ה'", דברים כג - ב').

תשובה:

הרב צבי פסח פרנק זצ"ל (בתשובה לספר שו"ת שאילת משה, חלק אבן העזר, סימן כ"ב) כותב: "ורוב גדולי האחרונים הכריעו, שאין זה בידי אדם ומותר לבוא בקהל... ובנתוח הרופאים משום רפואה ובפרט שהיה סכנה בדבר, אין מקום להחמיר". אם כן לפי דעתו, גם אם רק כתוצאה מהנתוח עלול להוצר זהום בחוטי הזרע, יש להחשיב זאת כבידי שמים. "ולפי זה הצד הטוב היה אילו יכלו לסדר, שיעשו הניתוק מיד אחר הנתוח, שאז נמצא כבר המנותח במצב כזה, שהחוטים בעצמם מהוים סכנה לו, אם לא ינתקו". (דברי המחבר). החזון-איש, חלק נשים, סימן י"ב אות ז' כתב: "משמע דבמקום שהשבילין בפנים אינם בכלל פצוע דכא ואינו נפסל אלא אם נפצע תידק בגיד וביצים וחוטין שבהם, אבל לא החוטים הפנימיים שבגוף... ועל דבר הנתוח בחולי עצירת השתן ע"י סתימת שביל השתן הבא מפיוחת הבשר הידוע, ולחץ על הצינור וסחמור, ובשעת נתוח מוכרחים להפסיק גם שביל שכבת הזרע המובלע בגוף. לפי מה שכתבנו אין בזה איסור סידוס דאורייתא רק דרבנן כמו שחיית כוס עקרין, ובכל אופן הנתוח מותר משום ספק סכנה ואינו נאסר לבוא בקהל".

ולפי החזון-איש אין צורך להקפיד, שיעשו הניתוק לאחר הנתוח דוקא, מכיון שאין כאן דיון כלל מבחינת פצוע דכא, לפי ההנדרה שפצוע דכא הוא רק בחלקי מערכת המין שמחוץ לבטן. ובספר שאלות ותשובות חלקת יעקב, חלק ב' סימן כ"ב, גם כן מסביר, שמה שבתוך הבטן לא נקרא איברי זרע, ומוסיף שרופא גדול אמר לו "דהזרע מתבשל רק בביצים ובתוספת הביצים (testes and epididimis) אולם השבילין הנ"ל, שהזרע הולך שם, הם רק דרך המוביל זרע מתבשל".

"לאור כל האמור נראה פשוט, שיש להתיר נתוק שביל הדרך, הזקוק לשם הצלחת הנתוח ולשם מניעת סכנה, העלול לברא בלעדי זה (כדלקת יתרות האשכים ודהום כללי בגוף) וכמו כן, מותר לאיש הזה להמשיך לאור מכן בלב שקט חיי המשפחה עם אשתו".

(שו"ת ציץ אליעזר, חלק י', סימן כ"ה, פרק כ"ד)

מקורות נוספים:

"הערוה" לכרך א' של אוצר הפוסקים, עמ' קט"ג; "הערוה" לכרך ס' של אוצר הפוסקים, עמ' קכ"ט; שם, עמ' ק"ל; גרעם, כרך א', עמ' רמ"ה; שו"ת מנחת יצחק, כרך ג', סי' צ"ז; ועוד.